

Informacja rynkowa

Na przełomie grudnia 2016 oraz stycznia 2017 operatorzy systemów przesyłowych Polski oraz Danii, Energinet i Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (dalej: „GAZ-SYSTEM S.A.”) przeprowadzili konsultacje rynkowe dotyczące wiążącej Procedury Open Season 2017 (dalej „OS 2017”) dla projektu Baltic Pipe:

<http://www.gaz-system.pl/strefa-klienta/konsultacje-z-rynkiem/zakonczone-procedury/2017/open-season-baltic-pipe/>

Podczas konsultacji rynkowych uczestnicy rynku mogli przysłać pisemne uwagi i pytania dotyczące procedury Open Season 2017 do Energinet i/lub do GAZ-SYSTEM S.A. Po zakończeniu konsultacji, Energinet oraz GAZ-SYSTEM S.A. przeprowadzili ocenę zebranych w trakcie konsultacji uwagi i odpowiednio skorygowali Regulamin Open Season 2017 wraz z załącznikami.

Celem niniejszego dokumentu jest ustosunkowanie się do uwag i pytań otrzymanych od uczestników podczas konsultacji rynkowych.

Uwaga nr 1: W ocenie uczestników konsultacji niezbędne jest zapewnienie realizacji całego projektu zgodnie z harmonogramem inwestycji, w szczególności zapewnienie, że data operacyjnego uruchomienia Baltic Pipe nie będzie późniejsza niż 1 października 2022 r.

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Projekt Baltic Pipe realizowany jest w odpowiedzi na potrzeby uczestników rynku, jakie zostały zasygnalizowane w ramach niewiążącej procedury badania rynku, przeprowadzonej w pierwszej połowie 2016r.

Wyniki przeprowadzonej procedury wskazywały, że istnieje zapotrzebowanie rynkowe na przepustowość łączącą polski i duński system przesyłowy od roku gazowego 2022/2023.

Projekt Baltic Pipe jest projektem obejmującym m.in. budowę gazociągu podmorskiego łączącego systemy przesyłowe Polski oraz Danii. W celu jego realizacji, GAZ-SYSTEM S.A. będzie zobowiązany do wybudowania dużej ilości gazociągów przebiegających przez terytorium kilku krajów europejskich. Aby uzyskać zgody i pozwolenia niezbędne do budowy gazociągu, konieczne będzie przeprowadzenie szeregu różnych procedur administracyjnych, regulowanych odmiennymi przepisami. Ponadto, w celu realizacji inwestycji, wymagane będzie uzyskanie zgód stron trzecich. Z uwagi na stopień złożoności Projektu Baltic Pipe oraz jego skomplikowaną strukturę organizacyjną i techniczną, możliwe jest więc wystąpienie szeregu nieprzewidzianych zdarzeń, zarówno na etapie projektowania, jak i budowy gazociągu, które mogą spowodować opóźnienia w jego realizacji.

GAZ-SYSTEM S.A. ma świadomość, że opóźnienie w realizacji Projektu Baltic Pipe ponad zakładany harmonogram inwestycji, może mieć negatywny wpływ na sytuację podmiotów, które w wyniku Open Season 2017 uzyskały prawo do korzystania z przepustowości.

Projektując mechanizmy sankcyjne związane z opóźnieniami w realizacji Projektu Baltic Pipe, GAZ-SYSTEM S.A. wzięt pod uwagę konsekwencje, jakie dla uczestników procedury niesie ze sobą opóźnienie związane z brakiem oddania gazociągu w planowanym terminie. Ponadto, w związku ze wskazanymi

czynnikami GAZ-SYSTEM S.A. przewiduje, że zgodnie z treścią projektu Polskiej Umowy Przesyłowej w ramach OS 2017, **GAZ-SYSTEM S.A. zamierza na bieżąco informować Użytkownika Systemu o postępach w realizacji Projektu Baltic Pipe. W szczególności, GAZ-SYSTEM S.A. niezwłocznie zawiadomi Użytkownika Systemu o spełnieniu się warunków zawieszających, od których zależy powstanie zobowiązania GAZ-SYSTEM S.A. do świadczenia usług przesyłowych.**

Uwaga nr 2: Możliwość przedłużenia okresu Fazy 1 i 2

Stanowisko GAZ-SYSTEM: W związku z otrzymanymi od uczestników rynku komentarzami w zakresie możliwości przedłużenia trwania Fazy 1 oraz Fazy 2 OS 2017, Energinet wraz z GAZ SYSTEM S.A. postanowili przedłużyć każdą fazę o jeden tydzień. W ostatecznym Regulaminie OS 2017 każda faza ma obecnie siedem (7) tygodni. Ponadto, wydłużony został termin na przedłożenie dokumentów rejestracyjnych do obu OSP do 4 tygodni.

Wskazane wydłużenie terminów nie zmienia faktu, iż obaj OSP dopuszczają możliwość zmiany harmonogramu Open Season 2017 na zasadach opisanych w Regulaminie Open Season 2017.

Uwaga nr 3: Harmonogram OS 2017

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Ogólny harmonogram OS 2017 może ulec zmianie w szczególności, jeżeli nie zostanie złożone Zamówienie w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji i/lub całkowita przepustowość wnioskowana w Fазie 1 będzie niewystarczająca do realizacji Szybkiej Ścieżki Projektu. Powyższe będzie oznaczać ponowną ocenę oraz potencjalną zmianę harmonogramu Projektu Baltic Pipe, co może pociągnąć za sobą również zmianę harmonogramu OS 2017.

Jeżeli nie zostanie złożone Zamówienie w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji i/lub całkowita przepustowość wnioskowana w Fазie 1 będzie niewystarczająca do realizacji Szybkiej Ścieżki Projektu, procedura OS 2017 będzie kontynuowana, a Przepustowość OS 2017 w Fазie 2 OS 2017 zostanie zaoferowana od Roku Gazowego 2024, jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji Projektu Baltic Pipe.

Wprowadzono również możliwość wydłużenia terminów określonych w harmonogramie OS 2017 w nadzwyczajnych przypadkach, kiedy jest to niezbędne dla dalszej realizacji OS 2017.

Zasady możliwości zmiany harmonogramu OS 2017 zostały szczegółowo opisane w Regulaminie OS 2017. W przypadku gdyby OSP mieli potrzebę zmiany harmonogramu OS 2017 w przypadkach innych, niż określone wprost w Regulaminie OS 2017, może zaistnieć potrzeba uzyskania uprzedniej zgody krajowych organów regulacyjnych.

Uwaga nr 4: Warunki realizacji „Szybkiej Ścieżki Projektu” oraz zasady rozpoczęcia Fazy 2 OS 2017

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Dla realizacji „Szybkiej Ścieżki Projektu” niezbędne jest złożenie przez zainteresowanego/-ych Uczestnika/-ów Zamówienia w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji, w ramach których zostanie złożony wniosek o przydział odpowiedniej ilości Przepustowości OS 2017. Zamówienie w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji nieodwołalnie musi zostać złożone przed upływem ostatecznego terminu dla Fazy 1 OS 2017 określonego w Regulaminie Open Season 2017.

Jeżeli nie zostanie złożone Zamówienie w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji i/lub całkowita przepustowość wnioskowana w Fазie 1 będzie niewystarczająca do realizacji Szybkiej Ścieżki Projektu,

procedura OS 2017 będzie kontynuowana a przepustowość OS 2017 będzie oferowana od Roku Gazowego 2024, **jeżeli podjęta zostanie decyzja o realizacji projektu Baltic Pipe.**

Ponadto, jeżeli Szybka Ścieżka Projektu nie zostanie uruchomiona przez GAZ-SYSTEM S.A. i Energinet, złożone przez Uczestnika Zamówienie w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji w ramach Fazy 1 wygaśnie wraz ze zobowiązaniami z nim związanymi, wynikającymi z Regulaminu OS 2017.

Należy także podkreślić, że po stronie GAZ-SYSTEM S.A uległy zmianie zasady dotyczące możliwości modyfikacji projektu Polskiej Umowy Przesyłowej w ramach OS 2017. W przypadku realizacji Szybkiej Ścieżki Projektu, projekt Polskiej Umowy Przesyłowej w ramach OS 2017 opublikowany wraz z rozpoczęciem OS 2017 nie będzie ulegał dalszym zmianom.

Uwaga nr 5: Cel realizacji Projektu Baltic Pipe oraz uprawnienie do wypowiedzenia umów przesyłowych zawartych w wyniku Open Season 2017

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Projekt Baltic Pipe jest realizowany w celu m.in. zdywersyfikowania możliwych kierunków dostaw paliwa gazowego na terytorium Polski. W związku z tym uprawnienie do wypowiedzenia umów przesyłowych zawartych w wyniku Open Season 2017 może być aktualne tylko wyłącznie w sytuacji całkowitej niemożliwości realizacji projektu, tj. w przypadku, gdy jego promotorzy nie uzyskają zgód i pozwoleń niezbędnych do budowy gazociągu.

Po rozpoczęciu budowy gazociągu, gdy nakłady ponoszone na realizację Projektu Baltic Pipe będą znaczne, konieczne jest zapewnienie, że przepustowość gazociągu będzie wykorzystana zgodnie z umowami zawartymi w wyniku Open Season 2017. Odzyskanie tych nakładów będzie bowiem możliwe tylko poprzez świadczenie usług przesyłowych dla paliw gazowych przesyłanych Baltic Pipe.

Uwaga nr 6: Taryfy za wejście na polski rynek gazu z Danii – zapewnienie opłacalności korzystania z gazociągu Baltic Pipe na rzecz Uczestników, którzy zawrą Polskie Umowy Przesyłowe w ramach OS 2017

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Mając na uwadze zastrzeżenia wyrażone w zgłoszonych uwagach, GAZ-SYSTEM S.A. pragnie podkreślić, iż stosowana obecnie metodologia ustalania taryfy, której skrócony opis jest opublikowany na stronie internetowej operatora, zapewnia, iż stawka taryfowa jaka będzie ustalona dla punktu wejścia do polskiego systemu przesyłowego, utworzonego w ramach gazociągu Baltic Pipe, będzie taka sama, jak stawka stosowana w pozostałych punktach wejścia do polskiego systemu przesyłowego.

Jednocześnie pragniemy podkreślić, że zgodnie z prawem, zmiana metodologii ustalania taryfy przez operatora systemu przesyłowego, jak również zatwierdzenie poszczególnych taryf (w tym wysokości stawek) wymaga zatwierdzenia przez Prezesa URE. Prezes URE, jako centralny organ administracji rządowej, jest odpowiedzialny m.in. za czuwanie nad równoważeniem interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

Ponadto informujemy, że w celu zapewnienia przejrzystości procedury Open Season 2017, GAZ-SYSTEM S.A., w ramach Pakietu informacyjnego nr 1 i nr 2, zamierza udostępnić m.in. narzędzie umożliwiające Uczestnikowi obliczenie kosztów usługi przesyłania paliwa gazowego przez punkt wejścia do polskiego systemu przesyłowego w ramach gazociągu Baltic Pipe. Pakiety informacyjne będą ponadto zawierać informacje dotyczące kalkulacji kosztów Projektu Baltic Pipe.

Uwaga nr 7: Równowaga praw i obowiązków pomiędzy Uczestnikiem a OSP w kontekście kary umownej nakładanej na Uczestnika za brak złożenia odpowiedniej Oferty w Fazie 2 a braku sankcji wobec OSP za brak podpisania Polskiej Umowy Przesyłowej w ramach OS 2017 z uwagi na wynik testu ekonomicznego

Stanowisko GAZ-SYSTEM: Zgodnie z Regulaminem OS 2017, na podstawie otrzymanych wiążących rezerwacji przepustowości od uczestników procedury Open Season, obaj Operatorzy przeprowadzą Test Ekonomiczny. **Zawarcie Umów Przesyłowych w ramach OS 2017 wymaga uzyskania pozytywnego wyniku Testu Ekonomicznego przez każdego z OSP.**

Projekt Baltic Pipe będzie realizowany jedynie wówczas, kiedy Test Ekonomiczny, przeprowadzony na podstawie wiążących rezerwacji przepustowości przez uczestników procedury Open Season, wykaże, że projekt jest uzasadniony ekonomicznie. **Opłacalność projektu będzie zatem badana na podstawie szacowanych przychodów operatora z opłat przesyłowych, jakie w przyszłości będą uiszczane przez użytkowników gazociągu, którzy zarezerwowali przepustowość w toku procedury Open Season.**

Powyższe bezpośrednio wynika również z przepisów Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 984/2013, które będzie obowiązywać w czasie realizacji Fazy 2 OS 2017. Zgodnie z nowym porządkiem prawnym, projekt zdolności przyrostowej jakim jest Projekt Baltic Pipe inicjuje się, **jeżeli test ekonomiczny ma pozytywny wynik po obu stronach punktu połączenia międzysystemowego.** Z kolei w przypadku, gdy żaden poziom oferty obejmującej zdolność przyrostową nie skutkuje pozytywnym wynikiem, dany proces uzyskiwania zdolności przyrostowej zostaje zakończony. **Z przytoczonych regulacji wynika zatem konieczność uzależnienia przystąpienia do realizacji Projektu Baltic Pipe od wyników testu ekonomicznego.**

Jeżeli chodzi o zobowiązanie Uczestnika do zapłaty kary umownej w przypadku niezłożenia w Fazie 2 oferty rezerwacji przepustowości w ilości nie niższej niż ilość określona w zamówieniu złożonym w Fazie 1, to w ocenie GAZ-SYSTEM S.A. taka sankcja jest uzasadniona działaniami, jakie GAZ-SYSTEM S.A. rozpocznie na podstawie Oferty w Fazie 1 złożonej przez tego Uczestnika. Jak już wskazywano w toku konsultacji dokumentacji Open Season 2017, obaj operatorzy, w ramach tzw. Szybkiej Ścieżki Projektu, nie mając jeszcze na tym etapie wiążącego zamówienia uczestnika na określoną ilość przepustowości, rozpoczną realizację prac projektowych niezbędnych do budowy Baltic Pipe. Realizacja tych prac będzie wiązała się z ponoszeniem ich kosztów, **bez gwarancji, że wydatki te zostaną w przyszłości pokryte wpływami ze świadczonych usług przesyłowych.** **Złożenie Zamówienia w sprawie zapewnienia realizacji inwestycji nie jest bowiem równoznaczne ze złożeniem wiążącej oferty rezerwacji przepustowości.** W związku z tym, w celu zabezpieczenia kosztów ponoszonych przez operatorów w ramach Szybkiej Ścieżki Projektu, GAZ-SYSTEM S.A. i Energinet zastrzegli uprawnienie do żądania od Uczestnika kary umownej. Należy jednak podkreślić, że **ewentualna kara umowna będzie płatna wyłącznie w sytuacji, gdy uczestnik procedury nie poprze składanych wcześniej deklaracji co do ilości rezerwowanej przepustowości wiążącą ofertą, tj. nie złoży do OSP wiążącej Oferty w Fazie 2 na poziomie równym zamówieniu złożonemu w Fazie 1 Open Season.**

Należy ponadto podkreślić, że Uczestnik OS 2017 jest z góry informowany o warunkach, od których spełnienia zależy zawarcie Polskich Umów Przesyłowych w ramach OS 2017. Mając to na uwadze, dopóki wskazane warunki nie zostaną spełnione, wszelkie działania podjęte przez Uczestnika w

oparciu o możliwość (a nie pewność) zawarcia w przyszłości Polskiej Umowy Przesyłowej w ramach OS 2017, powinny być podejmowane wyłącznie na ryzyko Uczestnika. Nie istnieje zatem symetria ryzyk ponoszonych przez poszczególne strony Projektu Baltic Pipe.

W kontekście powyższego, przyznanie Uczestnikowi prawa żądania od GAZ-SYSTEM S.A. kary umownej w przypadku braku realizacji Projektu Baltic Pipe z uwagi na nieuzyskanie pozytywnego wyniku testu ekonomicznego, tj. nieuzyskanie potwierdzenia opłacalności projektu jest **nieuzasadnione**.